

Výroční zpráva za rok 2012

Středisko náhradní rodinné péče, o. s., (dále jen Středisko NRP) je občanské sdružení, které se zabývá problematikou dětí, které se ocitly ve zvláště obtížných životních situacích, a dětí, které vyrůstají mimo vlastní rodinu. Cílem střediska je pomoc opuštěným dětem se zvláštními zdravotními potřebami a novým náhradním rodinám a současně snaha o celkový rozvoj náhradní rodinné péče u nás.

Středisko NRP sídlí v Jelení 91, 118 00 Praha 1, je registrováno u MV ČR, pod číslem II/s-OS/1-25352/94-R, ze dne 12. 9. 1994, IČ: 60457937.

Je organizací registrovanou v rámci zákona o sociálně-právní ochraně dětí pod číslem 89853/02, vlastní titul MPSV ověřené organizace, má akreditaci pro dobrovolnickou činnost čj.: MV-91735-3, 4/OP-2011, je registrována na Úřad pro ochranu osobních údajů čj.: 00011136/001/01/S.

Konkrétními aktivitami Střediska NRP jsou – poradenství pro zájemce a žadatele o náhradní rodinnou péči, poradenství, pomoc a podpora rodinám, které již pečují o svěřené dítě.

Ve Středisku realizujeme tyto hlavní programy:

- A. Program rozvoje náhradní rodinné péče**
- B. Program prevence, podpory a pomoci dětem a mládeži žijící mimo vlastní rodinu**
- C. Program Metodického centra pro náhradní rodinnou péči**

V rámci těchto programů byly v roce 2012 realizovány tyto projekty:

- Partnerství, manželství a rodičovství
- Náhradní rodina + dítě + odborník jako partneři (vznik metodického centra)
- Centrum podpory NRP
- Adopce.com
- Naše romské dítě
- Kmotři při dětských domovech
- Peníze pro život
- Dobrovolníci na Klubech NRP

Nejvyšším orgánem Střediska NRP je **Rada**, její předsednictvo a revizní komise, které jsou navrhovány a voleny zakládajícími členy střediska.

Složení Rady k 31. 12. 2012

PhDr. Věduna Bubleová, předsedkyně Rady a statutární zástupkyně organizace
Renata Janíčková, členka Rady, zástupkyně předsedkyně a ředitelky organizace
MUDr. Lenka Sýkorová, členka Rady
JUDr. Vladimíra Tenzerová, členka Rady
Ing. Radek Hlavsa, člen Rady

Výsledky činnosti Střediska NRP

A. Program rozvoje náhradní rodinné péče

Jeho cílem je snaha o podporu, rozvoj a propagaci náhradní rodinné péče. Chceme dosáhnout toho, aby co nejvyšší počet dětí vyrůstal v rodinném prostředí, aby náhradní rodinná péče převládla nad péčí ústavní. Hlavním smyslem projektu je tedy nalézt vhodný způsob zavedení nových typů služeb pro uspokojování základních psychických, sociálních a zdravotních potřeb dětí a mládeže žijící mimo vlastní rodinu. Novým náhradním rodinám nabízíme tyto služby: doprovázení, následnou psychosociální péči, podporu a dlouhodobé psychosociální poradenství.

Náklady programu – 2 827 211 Kč – byly financovány ze zdrojů:

- státních dotací ve výši 937 800 Kč
- grantů obcí – 225 000 Kč
- grantů nadací – 1 651 705 Kč
- darů právnických a fyzických osob – 12 706 Kč

Realizované aktivity:

1) **Zvýšení informovanosti o situaci dětí a mládeže žijící mimo vlastní rodinu a možnostech náhradní rodinné péče:**

Cílem této aktivity je zvýšit informovanost o situaci dětí a mládeže žijící mimo vlastní rodinu a o možnostech náhradní rodinné péče; o této situaci pravdivě informovat veřejnost prostřednictvím publikací, sborníků, přednášek a jiných odborných prezentací, pořádáním besed a konferencí, seminářů a workshopů. Současně tím chceme podpořit systémovou změnu péče o dítě a rodinu. V průběhu roku jsme uskutečnili 45 pracovních schůzek s organizacemi, které se problematikou NRP zabývají, s některými mnoho let úzce spolupracujeme.

- Zpracovali a vydali jsme 7 metodik a textů, které jsou určeny jak odborným pracovníkům zabývajícím se náhradní rodinnou péčí, tak zájemcům o NRP i náhradním rodičům, které děti ve své péči vychovávají. Metodiky jsou dle zájmu a objednávek distribuovány zdarma.
- Připravili a zrealizovali jsme jednodenní konferenci pro pracovníky OSPOD jednotlivých městských částí Prahy 1–22, pracovníky sociálního odboru MHMP a pracovníky porodnic zaměřenou na prezentaci našich nových metodik a publikací zabývajících se problematikou náhradní rodinné péče. Toto setkání bylo spojené s křtem knížky prof. M. M. Vágnerové „Psychický vývoj dítěte v náhradní rodinné péči“, která vyšla pod naším střediskem. Konference se zúčastnilo 28 účastníků. Všem byly rozdány naše metodiky a testy s nabídkou možnosti další distribuce.
- Prezentace metodik a publikací byla uskutečněna též na celorepublikovém setkání pracovníků krajských úřadů zabývajících se problematikou náhradní rodinné péče.
- Aktivně jsme usilovali o změnu systému NRP a SPO, účastnili jsme se konferencí MHMP a MPSV zaměřených na transformaci systému. Podporovali jsme přijetí novely zákona o SPO ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi – otevřený dopis prezidentovi a další vyjádření, příspěvky v Senátu, v Parlamentu ČR, na

fakultě, TV, rozhlas, rozhovory s novináři, články v časopisech, tisková konference k transformaci apod.

- Účastnili jsme se setkávání neziskových organizací pod záštitou OPS Mikuláš a otevřené skupiny NNO (celkem 8×), kde jsme pravidelně informovali o činnosti našeho střediska a spolupracovali na prosazení nových změn.
- Na našich webových stránkách jsme pravidelně informovali o naší činnosti, ale i o připravovaných změnách týkajících se sociálně-právní ochrany dětí a náhradní rodinné péče; stránky navštívilo 36 973 zájemců.
- Na on-line poradnách www.nahradnirodina.cz, www.adopce.com a www.rodina.cz jsme též informovali veřejnost o změnách souvisejících s novelou zákona o SPO a vysvětlovali její dopad.
- Lektorsky jsme připravili a zrealizovali 13 přednášek a besed na téma náhradní rodinné péče pro MPSV, Magistrát hl. m. Prahy, Poslaneckou sněmovnu, Senát, krajské úřady či jiné neziskové organizace, školy a instituce.
- V průběhu roku jsme zrealizovali dva „Dny otevřených dveří“, akce se zúčastnilo 18 zájemců.
- Aktualizovali jsme nejčastější dotazy, které jsme zveřejnili na našich webových stránkách: www.nahradnirodina.cz a www.adopce.com.

2) Kvalitní příprava a doprovázení žadatelů a zájemců o NRP na přijetí dítěte.

Cílem této aktivity je příprava žadatelů na nelehký úkol, jakým přijetí dítěte do náhradní rodinné péče je. Důraz klademe na individuální přístup. Jedná se o cyklus vzdělávacích seminářů, který přispívá k získání reálného pohledu na problematiku opuštěných dětí i problematiku náhradní rodinné péče. Žadatelé si díky němu umějí lépe ujasnit své představy nejen o tom, jaké dítě by do své péče přijmout chtěli, ale také byli schopni přijmout. Přípravy jsou koncipovány tak, aby plně vyhovovaly individuálním potřebám klientů. Část probíhá ve skupině během několika celodenních seminářů, na ty pak navazuje individuální příprava. Na závěr žadatelé obdrží osvědčení. Účastníkům je umožněno i další vzdělávání v rámci klubových akcí SNRP, kde mají možnost setkat se s rodinami, které již zkušenost s přijetím dítěte mají.

- Zpracovali jsme metodiku přípravných kurzů včetně tří denního sebezkušenostního výcviku – metodika je určena především odborníkům zabývajícím se přípravou žadatelů o NRP.
- Příprava žadatelů v roce 2012 probíhala individuálně dle zájmu klientů (individuální konzultace přímo v našem středisku, dále byla zájemcům umožněna účast na rodičovských setkáních, na Klubech náhradních rodičů, přednáškách a besedách).

3) Adopce.com

Na infolinku i poradnu se obracejí zájemci se svými dotazy z různých koutů naší republiky. Z těchto dotazů je patrné, že informovanost v této oblasti je v naší republice stále velmi neutěšená. Zájemci o svěřením dítěte do náhradní rodinné péče se dosud v jednotlivých krajích setkávají ze strany úředníků s různými přístupy a bohužel někdy i výklady zákonů, které zprostředkování náhradní rodinné péče či zabezpečení rodin s dětmi přijatými do NRP upravují. Provoz infolinky a poradny tak plní roli zprostředkovatele objektivních, pravdivých a ucelených informací a vyžaduje tak od pracovníků našeho střediska, kteří na dotazy odpovídají, velmi dobrou znalost a orientaci v dané problematice a také velkou míru empatie.

Mezi tazateli se objevují nejen zájemci o přijetí dítěte do náhradní rodinné péče, kteří se zajímají o postup vyřizování žádostí, ale také rodiny s přijatými dětmi, které se potýkají s různými problémy spojenými s úředním vyřizováním různých záležitostí souvisejících s náhradní rodinnou péčí či s problémy spojenými s péčí a výchovou přijatých dětí. V poslední době přibývá poměrně velký počet dotazů týkajících se právního postavení dítěte v náhradní rodině i práv a kompetencí pěstounů.

Také se na nás obracejí biologičtí rodiče, kteří si mnohdy nevědí rady se svou tíživou životní situací a zvažují přivolení k osvojení dítěte, či jeho odložení do babyboxu nebo dětského domova. Z některých rozhovorů je patrné, že se trápí a jsou bezradní. V těchto případech se snažíme směřovat naši pomoc tak, aby rodina měla možnost zajistit takové podmínky, které umožní setrvání dítěte v péči rodiny. Teprve tehdy, když je zřejmé, že rozhodnutí rodičů je nezvratné, vysvětlíme možnosti co nejcitlivějšího postupu k předání dítěte do bezpečné péče. Někdy se na nás také obracejí příbuzní dítěte, kteří mají zájem dítěti pomoci, a hledají cesty, jak se o dítě postarat.

Stále častěji se také setkáváme s dotazy dětí, jež vyrůstají či vyrůstaly v náhradních rodinách a dnes se potýkají s otázkou vlastní identity a touží poznat svou minulost. Hledají cesty, jak vyhledat své příbuzné, zvláště pak své sourozence, které mnohdy potkal podobný osud. Často se na nás také obracejí studenti či zájemci o problematiku náhradní rodinné péče ze strany širší veřejnosti, ale i pracovníci různých úřadů či organizací.

Velkou předností této služby je možnost anonymních dotazů. Témata, která s tazateli probíráme, jsou často velmi citlivá. Vzhledem k tomu, že poradna na www.adoptce.com je umístěna na diskusi, mají uživatelé webu možnost i sdílení vlastních zkušeností a výměny názorů.

- Na infolinku se během roku obrátilo celkem 416 klientů.
- Na poradně www.adoptce.com bylo poskytnuto 355 odpovědí.
- Na přeposlané dotazy z o. p. p. Spolu dětem bylo poskytnuto 34 odpovědí.

4) Doprovázení nových rodin je určeno osvojitelským, pěstounským rodinám i rodinám s dětmi v poručenské péči. Cílem této aktivity je široké spektrum na sebe navazujících služeb pro rodiny s přijatými dětmi:

- V roce 2012 jsme poskytli zájemcům a žadatelům o přijetí dítěte do NRP a náhradním rodinám celkem 99 individuálních konzultací přímo v našem středisku. Další osobní konzultace probíhaly v rodinách či na rodičovských setkáních a Klubech náhradních rodičů.
- Odborné poradenství jsme také poskytovali průběžně prostřednictvím telefonických odpovědí na naší běžné telefonní lince a prostřednictvím speciální infolinky, na které jsme v průběhu roku zodpověděli 416 dotazů.
- Na dotazy odpovídali pracovníci Střediska NRP také prostřednictvím e-mailu: celkem 184 evidovaných odpovědí.
- Odborné poradenství bylo poskytováno na on-line poradnách:
 - www.nahradnirodina.cz – 58 odpovědí
 - www.adoptce.com – 355 odpovědí
 - www.rodina.cz – 36 odpovědí
- V roce 2012 jsme vedli v naší evidenci celkem 104 aktivních rodin, z toho bylo 75 rodin pražských. Ostatní rodiny jsou z jiných krajů, především ze Středočeského

kraje. Ostatní klienti, které vedeme jako méně aktivní, využívali našich služeb nepravidelně a většinou se jednalo o poradenství.

- Do našich programů se v průběhu roku 2012 zapojilo také 14 nových žadatelů. Ti nejvíce vítali možnost být v kontaktu s rodinami, které již zkušenost s výchovou dětí v NRP mají. Využívali také možnost účastnit se našich vzdělávacích programů.
- **Kluby náhradních rodičů** jsou určeny rodinám s dětmi v náhradní rodinné péči a zájemcům o přijetí dítěte do NRP. Cílem této aktivity je podpora osvojitelských a pěstounských rodin i podpora rodin s dětmi v poručenské péči, podpora přijetí identity náhradního rodiče i identity dítěte v NRP s důrazem na podporu vzniku citových vazeb a vzájemného přijetí. Osvojitelské a pěstounské rodiny se pravidelně setkávají pod odborným vedením našeho střediska již sedmým rokem. Klub se stal bezpečnou základnou pro setkávání rodin, které spojuje společné téma. Rodiče zde mají možnost otevřeně hovořit o tom, co se svými přijatými dětmi prožívají, mají možnost vzájemně sdílet své zkušenosti s náhradní rodinnou péčí, podělit se o své radosti i starosti. Středisko náhradní rodinné péče doplňuje klubový program pro rodiče organizováním zajímavých přednášek a besed s odborníky tak, aby se rodičům přijatých dětí dostalo co nejvíce informací, které jim mohou pomoci řešit problematické situace a při výchově dětí zvolit ten nejvhodnější přístup. Kluby probíhají formou dopoledních neformálních setkání, většinou maminek s nejmenšími nebo nově přijatými dětmi, která jsou zaměřena především na adaptaci dětí v nových rodinách. Na těchto setkáních se zaměřujeme na poradenství v otázkách výchovy a také na výuku technik, které přispívají k podpoře vzniku vzájemných citových vazeb. Podvečerní kluby mají většinou vzdělávací charakter. Na tento program obvykle přijíždí celá rodina. Na těchto klubech mají děti zvláštní program, který je vždy zajištěn proškolenými dobrovolníky našeho střediska pod supervizí speciální pedagožky. Děti na těchto setkáních mají možnost si nejen pohrát a něco hezkého vyrobit, ale především i být v kontaktu s jinými dětmi, které potkal podobný osud, což je pro ně velmi přínosné. Díky těmto setkáním mají možnost uvědomit si, že jejich situace není až tak výjimečná, tato zkušenost jim může pomoci lépe se vyrovnat se svou situací. Účast na klubových setkáních umožňujeme i těm, kteří teprve na přijetí dítěte čekají. Žadatelé tak mají možnost nahlédnout hlouběji do problematiky náhradní rodinné péče a udělat si reálnější představu o tom, co je čeká. Připravili a zrealizovali jsme 16 klubových setkání osvojitelských a pěstounských rodin spojených s odborným vzdělávacím programem pro 118 rodičů a speciálním programem pro 116 dětí. Program pro děti zajišťovali proškolení dobrovolníci našeho střediska.
- V roce 2012 jsme zrealizovali celkem 6 školení dobrovolníků a 1 celodenní sebezkušenostní seminář. Celkem se na aktivitách Střediska NRP podílelo 21 dobrovolníků. Supervize dobrovolníků probíhala s využitím techniky VTI a následným rozborem.
- Rodičovské terapeutické skupiny jsou určeny pro rodiče přijatých dětí. Cílem je hlubší práce s rodiči, kteří mají děti v náhradní rodinné péči, s využitím různých poznávacích technik a terapeutických metod. Tato skupinová setkání „Kde brát, abych mohl dávat“ využívají někteří rodiče (či rodičovské páry), kteří se scházejí pod vedením rodinné terapeutky a arteterapeutky. Na skupině rodiče probírají, co jim běžný život s přijatými dětmi přináší. Díky tomuto programu mají možnost

si lépe ujasnit své rodičovské postoje a své role, mají příležitost využít a seznámit se s různými sebezpoznavacími technikami, a tak lépe dosáhnout porozumění sobě i ostatním členům své rodiny. Zrealizovali jsme pod vedením rodinné terapeutky a arteterapeutky celkem 2 setkání rodičovské terapeutické skupiny „Kde brát, abych mohl dávat“.

- Připravili a zrealizovali jsme čtyřdenní pobyt v rámci projektu „Naše romské dítě“, spojený s jedním Dnem otevřených dveří určeným pro rodiny, které neměly možnost zúčastnit se celého pobytu. Setkání se zúčastnilo 16 rodičů a 24 dětí.
- Rodinám s přijatými dětmi jsme zprostředkovali ve spolupráci s dalšími organizacemi celkem 9 kulturních akcí (filmová představení).
- Celkem 24 dětem v náhradní rodinné péči jsme v roce 2012 zajistili psychologické vyšetření a s tím související poradenství v otázkách výchovy a přístupu k dítěti.
- Pro rodiny s dětmi v náhradní rodinné péči jsme připravili a zrealizovali 2 celodenní sobotní semináře.
- Rodinám s nejmenšími dětmi v NRP jsme zajistili 7× sobotní plavání s výukou dotykových masáží pod vedením fyzioterapeutky. Celková účast 62 rodičů a 63 dětí.
- Rodinám jsme pomáhali s uplatněním jejich nároků na dávky, s vyřizováním různých úředních a právních formalit, intervencí ve školách, kam dochází jejich děti, intervencí na různých úřadech apod.

5) Zavádění a využití nových metod sociální práce a služeb:

- V roce 2012 byla opět obnovena individuální práce s náhradní rodinou s využitím arteterapie. Této nabídky využily 4 rodiny a celkem se uskutečnilo 14 terapeutických setkání.
- V rámci vzdělávání rodičů na klubových setkáních se uskutečnilo 7 seminářů zaměřených na témata, která jsou pro tyto rodiny aktuální, jako jsou identita dítěte v NRP, identita dítěte jiného etnika, adaptace a výchova dítěte v náhradní rodině, attachment a porucha připoutání, role rodiče při práci s traumatizovaným dítětem apod.
- Otevřeli jsme nový program pro rodiny s přijatými dětmi – „Pondělky u nás“ (moderovaná setkávání osvojitelů a pěstounů nad starostmi běžných dnů, která jsou zaměřena na posílení rodičovských kompetencí a podporu identity dětí vyrůstajících v NRP). V průběhu roku jsme zrealizovali 6 těchto setkání, každé bylo zaměřené na konkrétní aktuální téma. Těchto setkání se zúčastnilo celkem 42 rodičů.
- Na základě zájmu klientů jsme do programu pro rodiny zařadili 3 semináře vedené odborníky z oboru dětské psychiatrie určené rodinám s dětmi s psychiatrickými problémy a seminář na speciální téma domácího vzdělávání určený užšímu okruhu klientů, kteří zvažují možnost této alternativy pro své děti.

6) Spolupráce se státními a nestátními organizacemi a institucemi

- Spolupráce s Magistrátem hl. m. Prahy – aktivní účast na poradním sboru, zajištění konference pro pracovníky OSPOD, MHMP a porodnic, spolupráce na koncepci pomoci pro děti v krizi.
- Spolupráce s krajskými úřady – prezentace činnosti, metodika textů, jejich distribuce.

- Spolupráce s MPSV – připomínky zákona o SPOD, spolupráce na předávání informací o transformaci systému, podpora připravovaných změn, prezentace metodik a adresáře služeb.
- Spolupráce s NNO – účast na setkávání nezávislé skupiny NNO pod záštitou OPS Mikuláš a otevřené skupiny NNO.
- Spolupráce s OSPOD Mělník – aktivní pomoc při nastartování činnosti Klubu náhradních rodičů.
- Spolupráce s OSPOD Benešov a Gymnáziem Benešov – zapojení dobrovolníků do programu „Kmotři při DD“.
- Spolupráce s OS Návrat ze Slovenska – získávání zkušeností a námětů na podporu a rozvoj NRP.
- Spolupráce s OSPOD – pomoc při konkrétním řešení situace v rodině s dětmi v NRP apod.
- Spolupráce s Nadací T. Maxové a OSP Spolu dětem na projektu „Adopce.com“.
- Spolupráce s Nadací Sirius.

7) Podpora rozvoje dobrovolnické činnosti

V rámci akreditované dobrovolnické činnosti na projekt „Dobrovolníci na Klubech NRP“ bylo v roce 2012 evidováno 18 osob. Dobrovolníci se zúčastnili 14 aktivit, z čehož 8 akcí bylo pracovních a 6 akcí bylo vzdělávacích. Nejčastěji pracovali dobrovolníci na pravidelných večerních Klubech náhradních rodičů, kde připravovali a realizovali program pro děti v NRP. Zajišťovali také program pro děti na dvou celodenních sobotních setkáních náhradních rodin. V rámci klubového programu se děti dělí na dvě skupiny dle věku a dobrovolníci si pro každou skupinu připravují adekvátní program. Nikdy nechybějí pohybové hry a kreativní činnosti. Ve skupině starších dětí (věkové rozpětí dětí je zhruba od osmi do patnácti let) byl ke konci roku do programu zařazen ještě projekt zaměřený na zlepšování finanční gramotnosti u dětí. Informace jsou dětem předávány hravou a zábavnou formou.

V rámci vzdělávacích aktivit absolvovali dobrovolníci na začátku a na konci roku celodenní, zážitkové semináře arteterapie, které byly velice zajímavé a velmi dobře posloužily při stmelování dobrovolnického týmu. Dále podstoupili videotrénink interakcí, kdy byla natáčena interakce dobrovolníků s dětmi na Klubech náhradních rodičů a na začátku příštího roku je čeká následná odborná supervize. V průběhu roku bylo také doškoleny několik nových dobrovolníků.

Dohromady odpracovali dobrovolníci za celý rok 247 dobrovolnických hodin.

Dobrovolníci ve Středisku NRP jsou jednak z řad studentů (nejčastěji různých sociálních škol), ale i z řad pracujících občanů. Věkové rozpětí dobrovolníků je také velice široké. Obě tyto skutečnosti jsou velkým přínosem pro práci v praxi, protože každý dobrovolník přináší úplně rozdílné nápady, zkušenosti i jiný styl práce s dětmi. Navzájem se doplňují, a proto může být práce dobrovolníků na akcích Střediska NRP tak bohatá a kreativní. Před každou akcí se dobrovolníci společně s koordinátorkou scházejí o nějaký čas dříve, aby se mezi sebou trochu seznámili a doladili poslední maličkosti v programu.

V uplynulém roce spolu dobrovolníci výborně spolupracovali, stal se z nich mnohem lepší tým než v minulých letech. Určitě je to částečně zásluha i dvou arteterapeutických seminářů, kterých se měli dobrovolníci možnost účastnit. Dobrovolníci pracovali spolehlivě a plně uplatňovali svou kreativitu, laskavost a trpělivost.

Kvantifikace výsledků

PROGRAM	Rozvoj náhradní rodinné péče		
AKTIVITA	ČINNOSTI	CELKEM	POČET
Poskytování základního a odborného poradenství pro NRP.	Infolinka +420 233 356 701	rok	416/odpovědí
	www.nahradnirodina.cz		58/odpovědí
	www.adopce.com		355/odpovědí
	info@nahradnirodina.cz		184/odpovědí
	www.rodina.cz		36/odpovědí
Individuální psychosociální a právní poradenství a konzultace.	Individuální konzultace	99 klientů	250/ hodin
Doprovázení dětí a rodin.	Doprovázení	13 rodin	118/hodin
	Psychologické vyšetření dětí	24 dětí	150/hodin
	Plavání a masáže dětí	7	63/ klientů
	terénní intervence	20	20/hodin
	kulturní akce pro děti	9	514/klientů
Rodičovská terapeutická skupina.	Kde brát, abych mohl dávat	2	14úklentů
	Naše romské dítě	1	16/klientů
Kluby náhradních rodičů.	Setkání	16	118/hodin
Vzdělávání rodičů s dětmi.	Semináře	8	30/klientů
	Besedy	2	14/klientů
Osvěta a propagace.	Semináře	4	29/hodin
	Konference	1	62/účastníků
	Dny otevřených dveří	2	25/klientů
	přednášky a prezentace	13	200/účastníků
	Návštěvnost webových stránek	rok	35000/návštěv
	Konzultace a poradenství v oblasti NRP pro jiné organizace	8	16/hodin
	Realizace porad týmu	28	160/hodin
	Tiskové zprávy	2	2
Vzdělávání a podpora dobrovolníků.	PR a média	6	6/ presentací
	Nábor, školení	6	35/hodin
	Vzdělávání	15	45/hodin
	Supervize	9	45/hodin

B. Program prevence, podpory a pomoci dětem a mládeži žijící mimo vlastní rodinu

Cílem je přispět ke zkvalitnění trávení volného času dětí vyrůstajících mimo vlastní rodinu a v nových rodinách, přispívat k sociální integraci, výuce sociálních dovedností, kompetencí a komunikaci, pomáhat a vzdělávat skupinu mladých lidí odcházejících z ústavní péče. Nabízíme tím i proškolení, získání dalších zkušeností a praxe dobrovolníkům středních, vyšších a vysokých škol a v neposlední řadě i zaměstnancům firem.

Náklady programu – 365 831 Kč:

- státní dotace – 42 069 Kč
- granty obcí – 30 000 Kč
- granty nadací zahraniční – 125 366 Kč
- granty nadací ČR – 81 102 Kč
- dary právnických a fyzických osob – 87 294 Kč

Realizované aktivity

- 1) Významné aktivity programu zajišťují dobrovolníci „**Kmotři**“, a to ve 3 zařízeních – Dětský domov Racek, Základní škola internátní Olešovice a Dětský domov/centrum Strančice. Registrovaných dobrovolníků v roce 2012 bylo 35. Dobrovolnická činnost je akreditovaná u MVČR. Pro dobrovolníky bylo během roku zrealizováno 9 seminářů – vstupní informace pro nové dobrovolníky, vzdělávání dobrovolníků, 5 supervizí a jeden nábor nových dobrovolníků.

Dobrovolníci zrealizovali:

- 105 setkání – aktivit v dětských domovech;
- odpracovali 1 247 hodin;
- průměrně bylo do aktivity zapojeno 69 dětí;
- délka jednoho setkání se u jednotlivých skupin liší a trvá 60–120 minut. Dobrovolníci musí věnovat dostatek času i pečlivé domácí přípravě setkání – průměrně 1 hodinu – a následnému sepsání a odeslání zprávy o setkání e-mailem koordinátorovi projektu;
- průměrný počet dětí ve skupině je 7, což je oproti loňskému roku o dvě děti více. Individuální práce s dětmi probíhá především v DD Strančice, kde tuto skutečnost vyžaduje zdravotní stav dětí.

Aktivity v jednotlivých zařízeních:

- ZŠ Olešovice – 5 dobrovolníků, kteří odpracovali 326 hodin a zrealizovali 28 setkání pro průměrný počet dětí ve skupině: 9

Setkání v Olešovicích jsou zaměřena zejména na výtvarné a herní činnosti.

- DD Racek – 11 dobrovolníků, kteří odpracovali 326 hodin na 26 setkáních pro průměrný počet dětí ve skupině: 7

Setkání na Racku se věnují zejména výtvarným aktivitám a pomoci se školní přípravou.

- DD Strančice – 20 dobrovolníků, kteří odpracovali 595 hodin na 51 setkáních pro průměrný počet dětí ve skupině: 6

Do Strančic dojíždějí každý týden dvě skupiny dobrovolníků. V zařízení pracují dobrovolníci během setkání vždy se stejnými dětmi. Aktivity jsou přizpůsobené zdravotnímu stavu jednotlivých dětí.

- Zahájili jsme další vzdělávání dětí – finanční gramotnost ve dvou dětských domovech.
 - Pro 2 domovy jsme zajistili a zrealizovali dramaterapeutické aktivity.
 - O projektu jsme informovali v Benešovských listech, Zpravodaji města Benešov a na webových stránkách Města Benešov.
 - Stejně jako v předcházejícím roce se uskutečnil jeden nábor dobrovolníků, který proběhl na sklonku školního roku 2011/12. Velmi se osvědčilo zapojit do náboru již stávající dobrovolníky, kteří na škole projekt představí v hodinách občanské výuky a uskuteční neformální setkání se všemi novými zájemci. Ti poté mohou přijít na nábor, jehož součástí je krátký test a pohovor. Nábor dosud provázal velký zájem, a tak se vždy snažíme odpovědně vybírat nejvhodnější kandidáty pro tuto činnost.
 - V rámci projektu se snažíme dobrovolníky maximálně motivovat – jedná se o pravidelná setkání a semináře; dobrovolníci jsou za jednotlivé aktivity odměňováni kredity, jejichž minimální počet je nutný pro setrvávání v projektu; řadoví dobrovolníci se mohou stát tzv. patrony – ti poté komunikují se svou skupinkou dobrovolníků a zajišťují její fungování; na konci školního roku dochází k vyhlášení dobrovolníka roku; díky spolupráci s Gymnáziem Benešov získávají na konci školního roku nejlepší dobrovolníci pochvalu ředitele Gymnázia Benešov.
- 1) Další aktivitou tohoto programu je provozování webových stránek www.odchazim.cz. Tyto stránky jsou určeny všem mladým lidem žijícím mimo vlastní rodinu, ale i široké veřejnosti. Stránky poskytují základní informace zaměřené na finance, bydlení, rodinu, pracovní právo apod. Na stránkách je možné se přihlásit do realizace korespondenčního kurzu. Korespondenční kurz má 10 lekcí zaměřených na problematiku práce, financí, rodinu a bydlení. Je doplněn osobnostním testem a základním kurzem angličtiny. V loňském roce se do kurzu zapojilo 18 účastníků.
 - 2) Nedílnou součástí projektu je i podpora a vzdělávání ve finanční gramotnosti – realizovaných prostřednictvím projektu „Peníze pro život“. Nově bylo toto vzdělávání zapojeno do programu v DD Racek a Olešovice. V druhé polovině roku 2012 jsme začali připravovat projekt, který by měl přispět ke zlepšení finanční gramotnosti u dětí, které vyrůstají v adoptivních či pěstounských rodinách a které navštěvují naše pravidelná měsíční setkání náhradních rodin. Tato setkání se oficiálně nazývají Kluby náhradních rodin. Záměrem je celkově zlepšit finanční gramotnost těchto dětí. Za cíl jsme si stanovili připravit 10 tematických lekcí, které by se zabývaly různými zajímavostmi z oblasti financí, které by byly užitečné pro děti ve věku od 8 do 14 let. Jako téma lekcí jsme zvolili například Seznámení se s mincemi a s jejich hodnotou; Jak správně hospodařit s tím, co mám; Hmotné a nehmotné vlastnictví aneb vše někomu patří; Nenechte se napálit reklamou apod. Zatím máme dokončené pouze dvě tréninkové lekce, ale pracujeme na přípravě dalších osmi. Informace jsou dětem předávány hravou a zábavnou formou. Využíváme pohybové či intelektuální hry, kvízy, obrázky a další podobné techniky, aby byl obsah dětem co nejsrozumitelnější a aby byly schopny si co nejvíce informací zapamatovat. Jednu lekci (Hmotné a nehmotné vlastnictví aneb vše někomu patří) jsme už stihli zrealizovat a ukázalo se, že lekce byla připravena velmi vhodně pro věkovou skupinu, která Kluby náhradních rodin navštěvuje. Úkoly a hry byly přiměřeně složité a děti se do realizace dobře

zapojily. S přípravou dalších lekcí a s realizací projektu budeme dále pokračovat na Klubech náhradních rodin v roce 2013.

Kvantifikace výsledků programu

PROGRAM	Prevence, podpora a pomoc dětem žijícím mimo vlastní rodinu		
AKTIVITA	ČINNOSTI	ČETNOST	POČET
Zajištění volnočasových aktivit pro děti v dětských domovech v rámci projektu „Kmotři při DD“.	3 zařízení a počet dětí zapojených do aktivity	30/osob	69/děti
	Realizace aktivit pro děti v DD	105/rok	1 247/hodin
Zajištění vzdělávání a aktivit pro děti žijící v NRP v rámci projektu „Kluby náhradních rodičů“ a „Peníze pro život“.	Návštěvnost webových stránek	rok	28 094/návštěv
	Realizace korespondenčního vzdělávacího kurzu	10/lekci	18/osob
	Poradenství a doprovázení mladých lidí	14/setkání	247/osob
Rozvoj dobrovolnictví.	příprava a zajištění výběru dobrovolníků	15	45

C. Metodické centrum

Jeho cílem je ověřit a zavést komplexní systém metodik pro oblast NRP (jak pro odborná pracoviště, tak pro školská a zdravotnická zařízení a současně pro žadatele a zájemce o NRP). Jedná se o kontinuální sběr, rozpracování, vyhodnocení, výzkumné šetření, expertní konzultace a oponentury metod a technik, studijních textů a manuálů pro všechna stadia procesu NRP.

Náklady programu – 3 325 393 Kč

- Nadace Sirius, projekt Náhradní rodina + dítě + odborník jako partneři
- Nadace Sirius, Centrum podpory NRP

1) Jeden z projektů tohoto programu „**Náhradní rodina + dítě + odborník jako partneři**“ realizujeme od roku 2010 a během této doby jsme dosáhli několika významných cílů. Celkem jsme za dobu realizace projektu zpracovali a vydali 15 odborných textů. Publikace jsou všechny ke stažení na www.nahradnirodina.cz. Některé z nich jsme vydali jako brožované a některé jsou pouze v el. podobě. Kniha Psychický vývoj dítěte v NRP a CD – s el. verzí ostatních nepublikovaných metodik jsme předávali na všech svých veřejných aktivitách – semináře, školení, Kluby náhradních rodičů, vzdělávání dobrovolníků apod. Dle zájmu jsme je distribuovali na kraje, pro neziskové organizace, rodičům a jiným zájemcům.

Dalším cílem tohoto projektu je realizace seminářů, besed a konferencí. V roce 2012 jsme takových setkání zrealizovali (nebo se na nich podíleli) 12. Jednalo se o sociální pracovníky Prahy, krajské pracovníky v rámci metodických setkávání MPSV, setkání nezávislé skupiny NNO pod záštitou Informačního centra Mikuláš, pracovníky OSPOD krajských či městských úřadů, školy, dobrovolníky apod. Díky ušetřeným zdrojům a souhlasu Nadace Sirius byl projekt prodloužen do května 2013, díky této podpoře se nám podařilo naplánovat další vzdělávací konferenci s lektorkami z USA a Kanady, které se nám představily se svými metodami attachmentu v roce 2010.

2) Dalším projektem tohoto programu je pilotní projekt „**Centrum podpory NRP**“. Jeho cílem je komplexní podpora, poradenství, existence ověřených metodik procesu a problematiky NRP, výzkumy, realizace seminářů a konferencí. Projekt je realizován od roku 2011 do roku 2014.

V roce 2012 jsme zahájili realizaci výzkumu vybraných zahraničních zemí – Velké Británie, Polska, Dánska a Slovenské republiky. V rámci výzkumu byla dosud zpracována právní analýza těchto zemí, sekundární analýza a studie „Transformácia náhradnej starostlivosti o deti na Slovensku po roku 1989“ OS Návrat, na které jsme se finančně podíleli. Dále jsme zpracovávali monitoring dostupných metodik pro oblast NRP, organizací v oblasti NRP a aktualizovali náš Adresář služeb pro NRP. Byly zahájeny přípravné práce pro zpracování výzkumu v ČR, který bude zaměřen na zkušenosti a dobrou praxi služeb pro NRP.

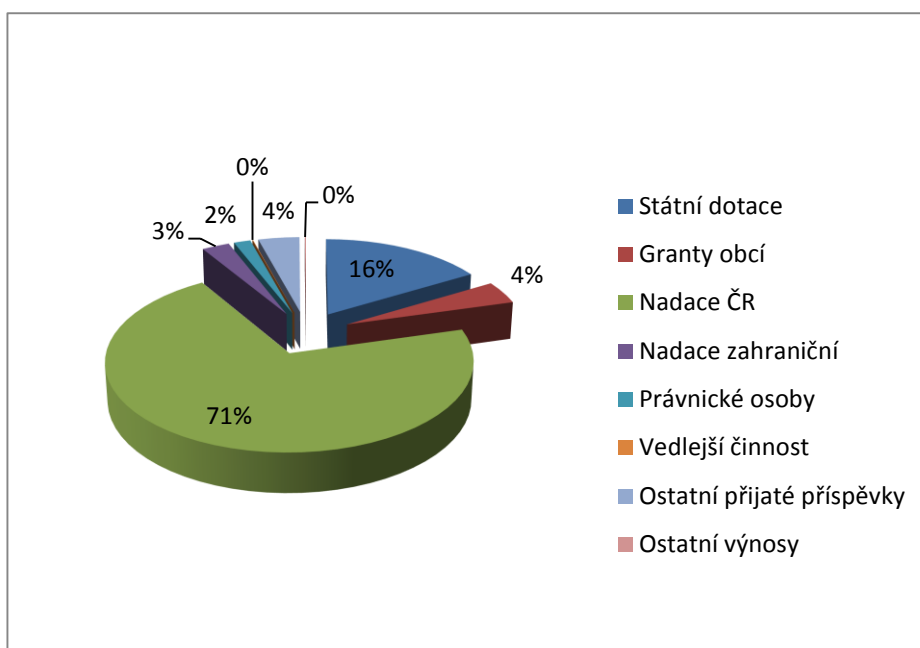
Kvantifikace výsledků programu

PROGRAM	Centrum pro NRP	
AKTIVITA	ČINNOSTI	POČET
Publikace a metodiky – zpracované, vydané a zveřejněné.	O negenetickém rodičovství trochu jinak (Informace pro zdravotníky) – elektronicky	29 stran
	Dítě v náhradní rodinné péči očima pediatra – brožované	54 stran
	Metodika podpůrných aktivit pro NRP – elektronicky	107 stran
	Přípravy pro budoucí rodiče – elektronicky	69 stran
	Psychický vývoj dítěte v NRP – vázaná publikace	181 stran
	Sekundární analýza vybraných zemí	230 stran
Nové metody práce v NRP.	Semináře	12
	Prezentace	3
	Vzdělávání	6
Základní informace pro zdravotníky.	Setkání se sociálními pracovníky nemocnic a porodnic	2
Adresář služeb pro NRP.	Registrace organizací pracujících v oblasti NRP	75

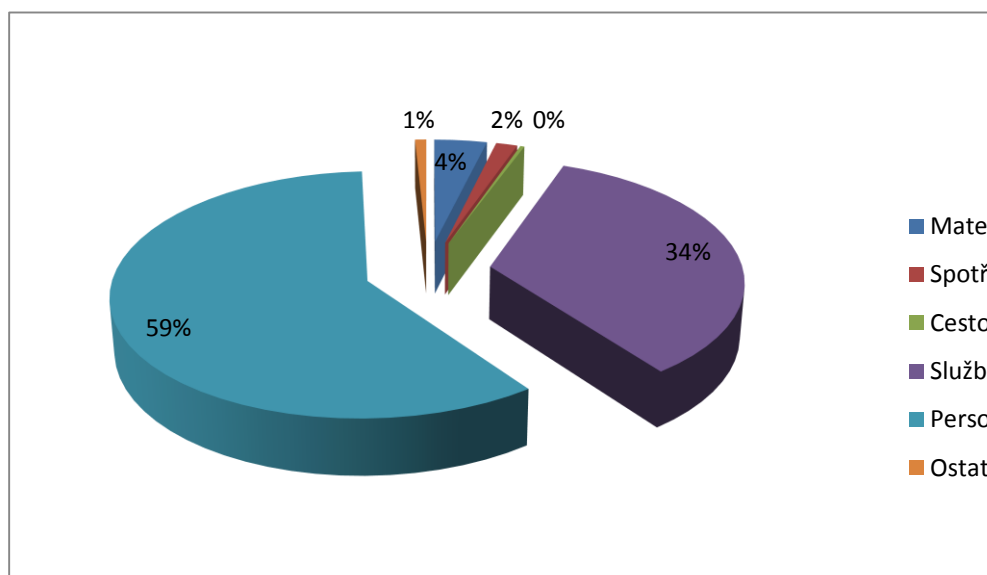
Hospodaření organizace v roce 2012

Výnosy celkem	V tom		
	ZDROJE Z ROKU 2011	ZDROJE NA ROK 2012	ZDROJE NA ROK 2013
5 959 449,50 Kč	1 874 333,67 Kč	3 379 957,22 Kč	705 158,61 Kč

Výnosy v členění	
Zdroj	Částka
Státní dotace	979 869,00 Kč
Granty obcí	250 000,00 Kč
Nadace ČR	4 207 730,50 Kč
Nadace zahraniční	164 969,00 Kč
Právnícké osoby	100 000,00 Kč
Vedlejší činnost	4 000,00 Kč
Ostatní přijaté příspěvky	245 846,09 Kč
Ostatní výnosy	7 034,91 Kč
Celkem	5 959 449,50 Kč

Náklady	
Materiál	199 588,89
Spotřeba el. energie	81 135,00
Cestovné	15 749,00
Služby	1 796 098,50
Personální náklady	3 113 283,00
Ostatní náklady	42 505,50
Celkem	5 248 359,89

Pracovníci Střediska NRP, kteří zajišťovali realizaci programů a jejich aktivit.

V zaměstnaneckém poměru bylo evidováno 7 pracovníků, bylo uzavřeno 32 dohod o provedení práce.

PhDr. Věduna Bubleová – ředitelka, statutární zástupkyně, odborná garantka, socioložka, lektorka vzdělávání dobrovolníků, zajištění intervize týmu

Renata Janíčková – zástupkyně ředitelky, finanční a programová manažerka, koordinátorka dobrovolnických aktivit

Alena Vávrová – vedoucí sociální pracovnice, koordinátorka programu Rozvoje NRP

Mgr. Pavla Pokorná – sociální pracovnice

Bc. Jana Frantíková – sociální pracovnice

Prof. Marie M. Vágnerová – psycholožka

Mgr. Martina Vančáková – romistka

PhDr. Helena Pacnerová – řešitelka výzkumu

Mgr. Ondřej Novák – vedoucí výzkumu

Martina Broučková – koordinátorka výzkumu

Markéta Ferbrová – asistentka pro monitoring

Mgr. Petra Dostálková – koordinátorka dobrovolníků

Mgr. Vladimíra Zmeškalová – koordinátorka dobrovolníků

Externí pracovníci – supervizoři, sociologové, právník, psychologové, odborní poradci, arteterapeuti, psychiatři, finanční poradci aj.

Dobrovolníci

Účetní závěrka byla provedena a schválena Radou Střediska NRP k 31. 1. 2013, byl proveden audit hospodaření organizace.

Poděkování:

Upřímné poděkování za podporu

Panu ing. M. Kinclovi

Panu J. Libovi

Panu P. Hamákovi a M. Hamákovi

Paní J. Davidové

Paní J. Tvaročové

Paní J. Bečvářové

Nadaci Sirius

Nadaci Terezy Maxové dětem

Nadačnímu fondu – UWI – Citibank plc. Europe

Ministerstvu práce a sociálních věcí, odbor rodiny a dávkových systémů

Ministerstvu vnitra, odbor prevence kriminality

Magistrátu hlavního města Prahy, odbor sociální péče

Městskému úřadu Prahy 10

Úřadu města Benešov

Státní tiskárně cenin, státní podnik

Správě Pražského hradu

Internet Partner

Filip Lee, s. r. o.

Blue Arrow International, s. r. o.

Čapek-WinDUO, s. r. o.

Dobrovolníkům a pedagogům z Vyšší odborné školy sociálně právní Praha a z Gymnázia

Benešov a dalších škol, firem a organizací

Děkujeme všem, kteří nám drží palce!

KONTAKTY

Středisko náhradní rodinné péče, o. s.
Jelení 91
118 00 Praha 1

Tel.: +420 233 356 701 (infolinka)

Tel./fax: +420 233 355 309

E-mail: info@nahradnirodina.cz

<http://www.nahradnirodina.cz>

<http://www.odchazim.cz>

